

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԼԻԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղալրագրոյն խմբագիրը, Պ. Ժօն Լըմօէն, անցեալ շաբթու Գաղղիոյ Ա. կաղէմեային անդամ ընտրուելուն առթիւ ժիւղ ժամէնի տեղ, ատենախօսութիւն մը ըրած է, որոյ մէջ այժմու լրագրութեան կարեւորութիւնը, մատուցանելու կոչուած ծառայութիւնն և ունեցած զօրութիւնը բացատրող ընտիր գիտողութիւններ ու խորհրդածութիւններ գտնուելով, հարկ կը համարեմք ուշագրութեան արժանի մասերը մեր ընթերցողաց ալ ներկայացնել, որք անշուշտ պիտի ճանչեն դոյնա կարեւորութիւնն ու օգուտը:

Պ. Ժօն Լըմօէն, իւր շնորհակալութիւնը յայտնելէն յետոյ ձեմարանին իրեն սոյն ընտրութեանը համար, հետեւեալ կերպով կը շարունակէ իւր ատենախօսութիւնը:

Երբ ճարտարապետութեան այն է նախնիկ գրութեան, և ապագրութեան՝ այն է նոր գրութեան վերայ խօսելով, ըսին թէ — սա պիտի մեռցնէ զանի — այս խօսքով ճշմարտութիւն մը յայտնած եղան, բայց յարաբերական ճշմարտութիւն մը: Տպագրութիւնը՝ յառաջագիւտութիւն մը և յաղթանակ մ'եղաւ, իսկ չ'սպաննեց զճարտարապետութիւնը, որն որ արուեստին անմահ ձևերէն մին է միշտ և այնպէս կը մնայ տակաւին: Լրագրութիւնն ալ ուրիշ յառաջագիւտական գործ մը, և ուրիշ յաղթանակ մ'եղաւ, բայց ո՛չ մեռուց և ո՛չ ալ պիտի մեռցնէ զիրքերը: Գուր գրքեր կը շինէք, տեաք, բայց պիտի ներքէն անշուշտ նոցա՝ որք միայն լրագրի մ'երեսները կը լեցնեն: Այնպէս որ զգրքերը, որպէս ճարտարապետութեան և տպագրութեան արդիւնքներ, պիտի մնան միշտ մարդկային հանճարոյն և մտացը աւելի խոկուն, աւելի հանդարտ, և աւելի կատարեալ մտածմանց իբր ձևերն ու արդիւնքը: Լրագիրն

նոր կերպարան մը, նոր ձև մը կուգայ յաւելուլ առ այդ, բայց լրագրութիւնը իւր տեղը միայն կը բռնէ, և ո՛չ թէ անոնցը:

Լրագիրը, այսինքն հանապազօրեայ և վայրկեանածին խօսքը, եկած է նոր քաղաքակրթութեան մը պահանջով մնալը գոհացնելու, որոյ արագութիւնը, գիտութեան շնորհիւ և հրաշիւքը, տասնապատիկ և հարիւրապատիկ աւելնալու վրայ կը դռնուի: Մամուլը այն է տպագրութիւնը՝ ճիշդ շոգւոյ և երկտրականութեան հետ զուգընթաց քայլ մը կառնուլ: Ամենամեծ արագութեամբ խօսելու և գրելու ժամանակակից պատմութեան լուսանկարն ընելու հարկ և պէտք մը յառաջ եկած է: Գիտեմք թէ մարդ չը կրնալ թիզ մը մեծցնել իւր հասակը, բայց կրնայ իւր գործելու և բացատրութեան միջոցներն բազմապատկել:

Շատ կարելի է որ լրագրութեան այս արագ և հապճեպ արտագրութեանը մէջ, մտաց հասունութիւնը և լեզուի ուղղութիւնը փոքր ի շատէ չերևի կամ կորսուի, բայց զիտէք որքան դադափարներ պիտի մեռնէին, եթէ այս արագ, վայրկեանական և անընդհատ մտաց ու խօկմանց մարդեղութիւնն ու արտայայտութիւնը չը լինէր: Խիստ սքանչելի կերպով ըսած է Միլտօն թէ «Գարուց հօրովմունքը շատ անգամ չեն գտներ նետուած ճշմարտութիւն մը, և որոյ չը գոյութենէն ամբողջ ազգեր յաւիտեան կը չարչարուին և կը նեղուին»: Եւ ո՛րք արդեօք, այս փոփոխակի լրագրութեան և աղմկին, շուայտութեան և բռնութեան դէպքերուն մէջ, յորս կը գտնուիմք քանի որ աշխարհ եկած եմք, ո՛րք արդեօք անգիմադրելի հարկ մը չէ զգացած դուշուր, կրկնելով Բասքալայ սա սքանչելի խօսքը թէ՝ «Լուրթիւնը՝ հալածմանց ամենէն մեծագոյնն է, միթէ երբեք Սուրբերն իրենք զիրենք չեն մեռուցած»:»

Ահա այս պէտքը լեցնելու հա-

մար եղած է լրագիրն ալ, և ահա ասոր համար լրագրութիւնն ալ ծրնած յաշխարհ եկած է: Քանիցս երբ ձեր մէջը նստելու փառախընդութիւն մը կը ներշնչէին յիս, «զիրք մը շինէ» կըսէին ինձ: Իմ գիրքս, տեաք, շինեք եմ ես տմեն օր ամբողջ երեսուն տարի, և շնորհակալ եմ ձեռնէ զայն գտած և ի յոյս բերած ըլլալնուդ համար:

Երանի՛ անոնց՝ ոյք կարող են իրենց կարգալիք գրութիւններն ընտրել ու որոշել: Լրագրապետն աւագ չը կրնար ընել զայդ, իւր մտաց ճարակն և սնունդը ընտրելու և որոշելու ոչ ազատութիւն և ոչ իսկ ժամանակ ունենալով: Ամեն առաւօտ և ամեն երեկոյ կը հաւաքէ այն նիւթերը, զորս ուրիշներն կրնան ժամանակ ունենալով իրարու քով դնել և բան մը շինել, մինչդեռ լրագրապետը զանոնք ցիր և ցան և խառն ի խուռն անընդհատ դուրս թափելու պարտաւորեալ է:

Սա օրուան, ժամուն և րոպէին զոհն է, որոյ առաջը նստած է միշտ հանապազօրեայ պատմութեան անյագ և անողոր Սիինքսը(*), ըսպասելով պատասխանին, զոր հրապարակը հանելու է, առանց դոնէ զայդ անլամ մ'ալ նորէն ալքէ անցընելու կամ վերստին կարգալու համար ժամանակ ունենալու:

Պ. Ժօն Լըմօէն իւր ատենաբանութիւնն աւարտելով, ձեմարանի անդամներէն Պ. Քիւվիէ Ֆլէօրի կառնէ խօսքը պատասխանել իրեն:

(Շարունակել)

(*) Ըստ տառապնաց՝ առիւծու մարմնոյ մը վրայ կնոյ գլխով հրէշ մըն է, եզրկտոսի մէջէն ծնունդ առած, որն որ թէպէտ ճանրուն վրայ կենալով, կըսէ զիցարանութիւնը, անցորդաց հանելուկներ կըսէր, և հանելուկը չը գիտող անցորդն անմիջապէս կը գիշատէր: Սա իւր մէկ հանելուկը էտիպպոս թէպպոս թազաւորէն լուծուելու տեսնելուն վրայ զայրանալով, կատաղութենէն անմիջապէս ինքզինքը ծովը կը նետէ:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Այս անգամ թէ Գումրակի հա-
տարակութիւնը ժամանակէ մ'ի վեր
է թաղային յուզմանց ենթակայ եւ
դաժ չ'Այր-Վարժարանի եւ եկե-
ղեցւոյ մատակարարութեան բարե-
կարգութեանը խնդրոյն պատճա-
ռաւ :

Արեւն թէ հոգաբարձութեան
անդամներն հրաժարելով, ընդամե-
նը երկու հոգի մնացել են, որոց
և Թաղ. Խորհրդոյ մէջ ալ վերջին
ծայր անհամաձայնութիւն մը կը
տիրէ, այնպէս որ անգամ մը հո-
գաբարձութիւնը՝ Թաղ. Խորհրդոյ
մէկ որոշմանը դէմ, դայդ պարու-
նակող արձանագրութեանը տառե-
րուն վրայ խոտորնակի գրելով բո-
ւոյնը հարկին տակը գտնուել է,
որմէ յետոյ խնդիրը Ս. Պատրիար-
քին ներկայութեանն երևելով, Ն.
Սրբազնութեան միջամտութեամբը
յիշեալ խնդիրը իբրեւ չեղեալ նը-
կատուել է :

Թաղեցիք իրոց այս անհամայն
ընթացից վախճան մը տալու նպա-
տակաւ պատգամաւորութիւն մը
կազմելով այս անգամ Թաղ. Խոր-
հրդոյ կը յղեն զայն, զէթ վարժա-
րանի հոգաբարձութեան նորոգումը
խնդրելու, բայց կերելի թէ պատ-
գամաւորութիւնը իւր սպասած ըն-
դունելութիւնը չը գտնելով Թաղ.
Խորհրդէն՝ ձեռնառնայն ետ կը
դառնայ, որոյ վրայ թաղային յուզ-
մունքն առաւել ևս սաստկանալուն,
պատճառ մը տրուած կըլլայ: Թաղ.
Խորհուրդը թաղեցւոց կարծիքը և
նոցա կամքն իմանալու համար,
ինչպէս որ պարտքն է, գոնէ խըն-
դիրքին նկատողութեան առնելու
խոհմուտիւնն ունենալու էր, նորա-
նոր յուզմանց փոխանակ առիթ ըն-
ծայելու՝ գտնուած յուզմունքը հան-
դարտեցնելու համար :

ՀԵՌԱՅԻՐԱՆՈՒՐՔ

Վիեննա 14 մարտ

Պորսային մէջ նորէն անկում
մը տեղի ունեցաւ, գլխաւորաբար
Բուժէլէի արժեթղթոցը վրայ, Բա-
րիդէն առնուած վար գիներուն
պատճառաւ: Ազգային Պանդային
բաժնեթղթերը միայն բացառու-
թիւն կը կազմեն :

Զարա 14 մարտ

Գաղմատիոյ Ս. Լազարոսիոյն
մէջ ազգային կուսակցութեան ան-
դամներն յայտարարեցին թէ պիտի
ձեռնադահեն մինչև որ իրենց կու-
սակցութեան գլխաւորը Պ. Լիու-
պիստա չը գայ արդարացնելու եր-
կաթուղեաց արտօնութեանցը վրայ
չհասնող արգելանքներ վստահելու:
Նա-
խագահը, իրեն խօսելու թոյլ չը
տրուելը տեսնելով, մեկնեցաւ սրա-
հէն, ուր աղմուկ և խռովութիւն
տեղի ունեցաւ :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Վալոնայի ճանքով եղած հե-
ռադրական դժերն առջի դիշերը
խանդարուած ըլլալով, եւրոպական
հեռադրաւորոց շատը երէկ ետ մնա-
ցին :

— Օսմ. արժեթուղթ ունեցող
Գալլիսոյի դրամատեարց կողմանէ
պատգամաւորութեամբ մայրաքա-
ղաքս եկող Պ. Տիւմանօաւ Պ. Սըու-
լիտի սեղանաւորին հետ առջի օրի.
Գումն երթալով Բաշիա բաշայի
հետ տեսակցեցաւ :

— Երզնկայի նախորդ կառավա-
րիչ Շէֆիք բաշա երեքշաբթի օր
մայրաքաղաքս հասաւ :

— Հոգաւոր Տաճիկ աստղա-
դէտ մը կըսեն, գտնելով որ Հայ-
տար բաշայի դաշտին մէկ կողմը
գանձ մը կը կենայ, այժմ յիշեալ
տեղը փորելու սկսած են, ոտի-
կանաց և քանի մը իւրօններու հըս-
կողութեանը ներքեւ: Թէպէտ ցարդ-
բան մը դատած չեն, բայց կը յուսան
տակաւին :

— Հաստրակաց շինութեանց պաշ-
տօնեայն արտօնութիւն ստանալով Եւ-
րոպայի մեծ քաղաքաց մէջ եղածին
նման հոս ալ Հնութեանց թանգարան
մը շինելու, այժմ Պօլիս Ձիւնի
Գէօշք ըսուած շէնքը նորոգել տա-
լու ձեռնարկած է, երկրին մէջէն
դառնուած և գտնուելիք հնութիւն-
ները հազ գտնելու :

— Ռուսները դաւառին յա-
ռաժիկայ տարուան հասոյթը՝ Պիւ-
ճէին մէջ 2 220,000 ոսկի նշանակ-
ուելու է :

— Սրբաբարձեան գործոց պաշ-
տօնէին կողմանէ գաւառական իշ-
խանութեանց ուղղեալ նոր հրամա-
նագիր մը՝ դատական հարցաքնն-
նութեանց տեղեկագիրներն ճշգիւ
և անթերի խմբագրել կը պատուի-
րէ :

— Ճէվանթ բաշա երկու օրէ
ի վեր Ֆիլիպէ հասնելով, դատաս-
տանական մարմնոց վերակազմու-
թեան գործողութեանը սկսել է :

— Էնկիւրիէն կը հեռագրեն թէ
տեղւոյն Աթոքիկ հասարակութեան
մէջ եղած խռովութիւնը քննելու
պաշտօնով Բ. Գրան կողմանէ զըր-
կուած քննիչներն Էտհէմ պէյ և
Յուսուֆ պէյ՝ յիշեալ քաղաքն հա-
սել են :

— Արեւմտեան թէ Ազիդիէի ըն-
կերութիւնը ամառուան եղանակին
մէջ Ազիդիէ երթեկութեանը ծա-
ռայելու համար չորս շօգենաւ
յատկացուցել է, որոնք այս ձմեռ
չը բանելով նաւարանը քաշուած է-
ին պէտք եղած նորոգութիւններն
ըլլալու :

— Վառնայի և Պալլըքի վաճա-
ռականք անցեալները գատաւառնի
ենթարկելով Տօպրօնայի երկրա-
գործներն, ասոնցմէ ունեցած առ-
նելիքին ստանալու համար, վճիռ
հանել և պարտքերին վճարելու

դատաւարներ էին զանոնք :

Իսկ այս վերջինները բողոքե-
լով Բ. Գրան թէ իրենք փոխ ա-
ռած ստանին վճարած են, միայն
թէ պարտաւորին իրենց սուղ վաշ-
խով ստակ տուած ըլլալուն համար
այդ աւելին է այժմ իրենցմէ պա-
հանջուածը, Բ. Գումն ալ հրաման
կը դրկէ այն ատեն որ վճարողին
գործադրութիւնը ետ ձգուի մինչև
գործոյն կրկին քննութիւնը :

Տօպրօնայի երկրագործք այս
անգամ նորէն նեղուելու սկսելով
իրենց պահանջատեարցը երեսէն,
Պօլսոյ Յունական դեսպանին կը
դիմեն, որն որ Բ. Գրան հետ բա-
նակցելով համաձայնութեամբ կորո-
շեն որ երկու գործակատար ընտ-
րելով, մէկը Բ. Գրան և միւսը
Յունաց դեսպանատան կողմանէ,
այն կողմերը դրկեն, երթալ այս
առնիլիք-տալիք խնդիրը քննելով
իրաւախօհութեամբ վերջացնելու,
եւ իթէ երկուստեք իրաւախօհ չըլ-
լան՝ այն ատեն խնդիրը Բ. Գումն
Սրբաբարձեան ատենը հանելու :

Ստոր վրայ գործակատարներն
ընտրուելով ճանքայ ելելու են: Խըն-
դիրը հոս է թէ այս դէպքին մէջ
Յունաց դեսպանին այն ձեռնարկը
չէ մերժուած Բ. Գրան կողմանէ
իրեւ արտաքին միջամտութիւն :

— Երեկուան թերթի միջոցով
նուցինք թէ Մաքրի դիւզ տան մը
կարասիքն ուրիշ տուն մը փոխադ-
րուած ատեն յոյս բեռնակիր մը
զարնուելով սպաննուել էր: Ոտի-
կանութիւնը նոյն պահուն հոն գըտ-
նուող տանն սպառաւորն ու մէկ ու-
րիշ բեռնակիրը հարցաքննութեան
ենթարկելով, այս վերջինը քանիցս
չը դիտնալ յայտարարեցին յետոյ,
հուսկ սերմն կը խոտորվանի թէ
ինքն է եղեր իւր ընկեր զարնողը,
հին ատենութեան մը վրէժն առ-
նելու համար, և թէ սուր դանա-
կով մը զարկել է զխոտն ճիշդ
այն պահուն՝ երբ սպաննուող բեռ-
նակիրը կռնակը գարձուցած՝ բեռն
առնելու կը պատրաստուէր: Ս-
ոնց երկուքն ալ ազգական են ե-
ղեր :

— Արեւիկի օր հելլէն մ'Ս. յետ-
Սօֆիայի թաղէն անցած միջոցին,
տաճիկ արջիկ մը զինքը կանչելով
քիչ մը բան առնելէն յետոյ, կըսէ
թէ սպասէ՝ վայրկեան մը մինչև որ
վերէն երթայ բերէ ստակը: Ազ-
ջիկը նորէն վար իջնելով կը տեսնէ
որ Բաշան հոն է բայց մարդը չը
կայ, ուստի կարելի է տեղ մը գա-
ցած կարծելով գառնալուն սպասած
ատենը, յանկարծ տանը ներսի կող-
մէն սուր ճիւ մը կը լսէ: Իսկոյն
ազգակը ելած սենեակը վազելով
հելլէն կը գտնէ հոն, որ զանի մէկ
հարուածով գետին տապալելէն յե-
տոյ, կռնէ Բաշան դուրսը ու կը
մեկնի: Ազգական ազգակին վրայ
դրացիք հասնելով, կը տեսնեն որ
մայրը դարնուած ու արիւնաթա-

Թաւ պառկած է, աղիկն ալ քովն
ի վեր ընկեալ: Իսկ չարագործն
ալ շատ չանցած հետեւեալ կերպով
կը բռնուի:

Սա բառն զլուսը ոտիկանու
թեան պահանջող մ'առնէն անց-
նելու տան, Չափուը դինքը կը
կանչէ, բայց նա փոխանակ քովն
երթալով քայլերն արագելով հե-
ռանալ կ'առաջարկէ: Չափուը ե-
տեւէն վազելով կը բռնէ ու պահա-
կանողը բերելով կը հարցնէ իրեն
թէ ուստի՞ է թեկն վրայ տեսնը-
ռած այդ արեան բիծը: Մարդը
կը յուսիս և վերջապէս կը խոս-
տովանի իրողութիւնը, որուն վրայ
խուզարկուելով զայդ մ'օղ, առջ մը
և ուրիշ քանի մը նիւթեր կ'զանուին:

— Ենկիւրիչի Գաբուտ ըստած
դիւղը երկու տաճիկ կ'ին, երկուքն
ալ մէկ մէկ հրէշ ծներ են այս ան-
գամ, ասոնցմէ մին երկու դիւղով,
միւսն ալ առանց թեկի, որք հազիւ
24 ժամ ապրելէն վերջը մեռեր են:

ՍԻՄՈՆՈՎԻՉԻ ԳԱՏԻՆ

ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄԸ

(Շար. Կէ. Բէ. 140)

Վէ սյունտան պաշտայ Մը-
կըրտիին, Միրաքեանն օտարնոտ
վուզու պուլան իֆատէ իւզէրինէ
տէֆթէրէրինտէն պիւ ինքաճ Մի-
քաքեանն իմզասը ալթընտայ օլա-
րագ կէթիրմիշ օլտուղու պիր դը-
թա իճմալտէ Մկրտիչ Սիմօնովիչին
9480 լիւրայ 36 զուրուշ զիյանը մու-
հարրէր օլուպ Միրաքեանն զապ-
թիյէ գօմիսիօնունտա կէօթէրմիշ
օլտուղու 11604 լիւրայ 38 պուշուգ
զուրուշայ լէտէլ մուվագէնէ զապ-
թիյէտէ կէօթէրիւնէ պու հիսապ-
տա տախի 2123 լիւրայ ֆաղլա կէօ-
րիւմիւշ օլմասընա վէ պուսուն կի-
պի տիկէր վալութաճըլար թաքա-
ֆընտան մէղքիւր գօմիսիօնայ իրա-
յէ օլունմուշ օլան տէֆթէրէրտէ
մուհարրէր Մկրտիչ Սիմօնովիչին
մըղտարը զայաթընտայ տախի պիր
թաղըմ միւքէրրէր վէ զայիտ զա-
րարար կէօթէրիւմիշ օլմասը քա-
վիէն մէհուգ պուլունմասընայ նա-
զարէն Մկրտիչ Սիմօնովիչին մէս-
լուքթտան պիր խայի մէթթու-
մաթը պուլունմասընտա չիւքհէի
զալիէ հասըլ օլմուշ օլտուղունտան
վէ մէրդուճ Մկրտիչ Սիմօնովիչին
հինը կիրիֆթիւտէ մահալլինտէն
կէթիրիւպ օլ վապըթ լուզումըզ
օլտուղու ճիհէթլէ հըֆզ իթտիրիւ-
տիկի մէղքիւր գօմիսիօնուն ֆէզ-
լէքէօնտէ մուհարրէր պուլունան
էվրագ Պապը վալեայի զապթիէ-
տէն էսթէնիլէքէ քօմիսիօն բիա-
սէթի միհրի իլէ մախթուճ օլտուղը
հալտէ պիր չուվալ տէրունինտէ օ-
լարագ կէօթէրիւմէրէ էվրաքը մէղ-
քիւրէ մէյանընտա Շիրինին կիրիւ-
միշ օլտուղը թիճարէթ իշլէրինէ
սարֆ իշին Մկրտիչտէն պիրս սէ-

նէթ պիր խայի աքճէ թալէպ վէ
ախզ իլէ պէյնիլէրինտէ չիւքէթլէ-
րի օլտուղը իմա իտէր իպարաթը
վէ Շիրին Սիքսանեան քուճարա-
հասընը Պանք օտմանի իլէ աշմիշ
օլտուղը հիսապը ճարիյէ կէչիրի-
մէք իւզէրէ Շիրինին Մկրտիչ Սի-
մօնովիչէ տէօրթ պէշ պին իլայ
կէօնտէրտիկինէ հալի պիր թաղըմ
մէքեաթիպ զուհուր իթմէսի տախի
Շիրինին Մկրտիչ Սիմօնովիչէ եա-
թաքըղը հաքիլընտա պիր քաթ տա-
հա չիւքհէ իրաւ իթտիկինտէն կէ-
րէք Մկրտիչ Սիմօնովիչին չիւքհէի
քալիէ թահթընտա պուլունան մէք-
թուճաթընը վէ կէրէք Շիրին վէ
շէրիքի Մկրտիչ Սիքսանեան իլէ
տիկէրէրինին Մկրտիչ Սիմօնովիչէ
եաթաքըղը վէ մուվագէնէթլէրի օ-
լուպ օլմասըղընը զահէրէ ինքաճը
ղընընտա Մկրտիչ Սիմօնովիչին մա-
ղաղարընտա ֆօնտօ օյնայուպ զա-
րար իթտիկի մէղքիւր ինիւլասա
բուսուլասընտա մուհարրէր օլան
վալութաճըլարըն տէֆթէրէրի իլէ
Շիրին Սիքսանեան քուճարաճար
տէֆթէրինին մէհըքէմէճէ տախի
էէնիտէն թէտքիքինէ լուզում
կէօրիւմիւշ վէ պիր տէ Մկրտիչ
Սիմօնովիչ, Շիրին մարիֆէթի իլէ
օլունան իսթիրքաղար իշին Շի-
րինտէ տէֆթէրը մախուսը օլտու-
ղընը քօմիսիօնա իճրա օլունան
իսթիւթաքընտա սէյլէմիշ իքէն,
Շիրին տէֆթէր թութմատըղընը
պէյան իլէ պու տէֆթէրի իպարագ
իթմէմէսինտէն վէ խուսուսը իլէ
քօմիսիօնա կէօթիւրմէմիշ օլտուգ-
լարը թիմուր եօլու իշինին տէֆա-
թիւրը քաշ քըթայ իսէ պաքըլմաք
իւզէրէ կէթիրուպ իպարագ իթմէսի
լաղըմ կէլէճէկի Շիրինէ պէյան օ-
լունտուքտա պիրի անա վէ տիկէրի
մասարիֆ օլարագ կէթիրմիշ օլտը-
ղը իքի քըթա տէֆթէրէ պաքըլ-
տըքտա շու իշէ տայիր եէվմիէ վէ
քասա օլարագ տահա իքի քըթա
տէֆթէր օլտուղը անլալըլարագ
պուլար տախի իսթէնիլտիքտէ լու-
զումը քալմատըղը ճիհէթլէ երթթ-
տըմ տիյէրէք մէյտանա չըքարմա-
մասընտան տօլայի պու տէֆթէր-
լէրլէ իսթիրքաղարըն եաղըլմըշ
օլահաղը տէֆթէրին տախի օտա
վէ խանէսինտէ պուլունմասը միւհ-
թէմիլ օլմասը վէ սալէֆ էլ զիքը
պապը զապթիէտէն կէթիրիլէն պիր
չուվալ էվրաք մէյանընտա մուքատ-
տէմա պանք մէմուրըլընտան օ-
լուպ մուվագէնէն էսհամը ումուսիէ
վէզնէտարըղընտա պուլունմուշ օ-
լան թոզմաս Պեռեանըն տախի
պուլարըն պապը թիճարէթ իշլէ-
րինտէ օրթաքըղընա տէլալէթ ի-
տէք Մկրտիչ Սիմօնովիչէ եաղըլ-
մըշ պիր թաղըմ մէքթուպարը
զուհուր իթմէսի վէ վալութաճը
Միրաքեանն Շիրինին վալութա-
ճըլըք իշինտէ օրթաղը վէ Մուվա-
սին տախի Սիքսանեան գուճարն-
եաթը իլէ Միրաքեանն եաղըլմը
վէ Շիրին Սիքսանեան գուճարն:

եաթընըն ուշաղը պուլունան եա-
հուտի Մէնթէշին, Մկրտիչ Սիմօ-
նովիչին ֆօնտօ իշլէրինին տէլալը
պուլունմալարը ճիհէթլէ պուլա-
րըն տախի պու մաստէտէ մէտխալ
վէ մալիւմաթլարը վէ Մկրտիչ Սի-
մօնովիչին քարընտաղը Սիմօն Սի-
մօնովիչին տախի մատտէի սըրդաթ-
տա իշլիրաքը օլմասը չիւքհէ թահ-
թընտա պուլունմասընտան նաչի հա-
ղիդէթը հալին թէպէյիւնինէ մէ-
տար օլուր:

Շարահալի

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուրֆայի կառավարիչ Թէվֆիք պէյ
Լաղլաթանի վիճակին միւթէսարըք,

Ռուսնուգի կուսակալութեան մէք-
թուպի Սըրրի էֆ. Քէհքէի վիճակին Մի-
թէսարըք անուանեցան:

— Վիէնայի Օսմ. դեսպան Արիֆի
բաշա կը հեռագրէ Բ. Դրան թէ Հէրսէքի
ապրտամբութեան վերջանալն ստահու-
ռած է: Պ. Բօտիշ տեսուելով Անտրասի
կոմսին հետ վատահեղուքի է զինքը Գա-
րատաղի իշխանին խիստ չեղողութեանը
վրայ, և թէ աւստրիական սահմանադու-
լընալ պաշարմանգծի մէջ առնուելուն վը-
րայ, Հէրսէքի լիւրանց վրայ դանուող օտա-
րագի ապստամբաց ալ զինաթափ ընելու
որոշումին իմացուեր է:

— Սապահ տահկէրէն թերթի դէմ,
անցեալ օր հրատարակած գողութեան մէկ
դէպքին անստոյգ ելնելուն վրայ, տախիա-
նութեան կողմանէ հարկ եղած զապղա-
կան միլոց ձեռք առնուած լլալը կը ծա-
նուցանէ ոտիկանութեան Դրնէն արուած
պաշտօնական հրատարակութիւն մը:

Բարիկ 13 մարտ

Գաղղիոյ շատ կողմերուն վրայ
սոսկալի վոթօրիկներ տեղի ունե-
ցան:

Վառապարութեան նոր յայտա-
դիրն երկուց Խորհրդարանաց մէջ
կաարդացուելով, արտաքին յորա-
բերութեանց լաւ վիճակի մէջ ըլ-
լան ծանուցանելէ յետոյ, յոյս կը
յայտնէ թէ մօտ ամենէն Արեւելի
գործերն ալ կը խաղաղին:

Մերակոյտը Պրօյլի դքսին ընտ-
րութիւնը վաւերացուց:

Բակուղա 13 մարտ

Վաստ էֆ. հոս հասնելով, այ-
սօր մեկնեցաւ Մոսկաւ երթալու:

Պուրէշ 13 մարտ

Երեսի. ժողովը լուծուելով,
անյապաղ նորոգ ընտրութեանց պի-
տի սկսուի:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա Եւ. 4 Մարտ.		
Մարտ. 13 Լոնտրա		17.12
Բարիկ		17.10
Նախորդ երեկոյին դոցուած		18.14
Պորտան այսօր բացուեցաւ		19.11
Յած զին		— 09
Բարձր դին		— 12
Ժամ 4		— 09
Բում. Երկաթուղի		48.73
Թրամվէյ		1-33

Մ Է Լ Ա Ն Օ Ժ Է Ն

Դ Ե Ղ Ա Ջ Ո Ւ Ր

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱՋԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը, որ մէկ վայրկեանի մէջ և ամեն գոյնով ճերմակ մաշերն ու մօրուքներն, առանց վրնասերու մարմին և առանց անախորժ ու է հոտ մ'ունենալու, փորձուած յատկութիւն մ'ունենալով կը գտնուի Տէլլա Սուտայի, Չօպանեանի և Քիւլիւքեանի դեղաբանները:

Գ Ա Ղ Տ Ն Ի Ք Հ Ն Դ Ա Ս Ս Ս Ն Ի

Կ Ա Մ

Մերձեալ տէրէն գոյացած չորս սոսկալի վրէժխնդրութիւններ

ՅԱՂԱՔԱՆԱԿ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հետաքրքրական թատերգութիւն 'ի հինգ արարաւ, վեց պատկերաւ և 'ի մի վերջաբան:

Յ. Կ. ՊՅՅԱՃԵԱՆԻ

Սոյն ընտիր, հետաքրքրաշարժ և ընթերցման արժանի գիրքը Հընդհատականի սոսկալի ընկերութեան ոճերները կը յայտնէ, ընկերութիւն մը՝ որուն զոհ եղան անթիւ Անգղիացիներ:

Կը ծախուի բոլոր գրալատաւաց քով, նաև Պահճէ գաբուսուճի Պօղոս աղային խանութը և կամ մօրը զիսու պարագան զին ' ու կէս զը:

ՄՕՐԻԻ

ՁԿԱՆ ԻԻՂ

ԲԵԹԼԵ ՄԻՂԼԵ ԳՈՐԾԵՐԱՆԱԳԵՏԻ

Մաքուր առանց հոտի և առնախորժ համու, և գիւրամարս եղած այս ամենալաւ տեսակէն եղած ձկան իւղը, որ մասնաւորապէս Լոնտայի հիւժախտից մեծ Հիւանդանոցին մէջ կը դորձածուի միայն, այժմ Պօլիս ալ կը գտնուի թէ հօխայով և թէ՛ եռանկիւնի շիշերով:

Պօլիս Եէնի Ճամի Պ. Կոշմի Նազարէթի:

Ղալաթիա Վէլիչի և Ընկ:

Բերայ՝ Բանժուք Ֆրէրի գեղարանները:

Հօխայով կը ծախուի մինակ Պօլիս Կամրջին դէմը Պ. Վէնսան Թաննիի, և Եէնիգաբու Պ. Թէոստորիտի գեղարաններն:

Մինակ շիշով կը ծախուի Պօլիս Եէնի Ճամի Քիւլիւքեան եղբարց դեղարանը:

Շիշերն դորձարանապէս ըստորագրութիւնը կը կրեն վրանին: մայիս 15

Ա.Ջ.Դ

Հետեւեալ գիրքերը աժան գիներով ծախու արուած են Պահճէ-Գաբուս աղային խանութը: Ընթերցասէրները կը հրաւիրեմք օգուտ քաղել այս առիթէն:

Միլն Աւարայրի 1 1/2 տարուան 45 զը:

Քրիստոնէական Շանչեանց 5 "

Պարեգին ողբերգ 3 "

Պարապաղացոց անէծքութեամբ 4

Ռուսաստանի համալսարանի Գրքագէտներէն Մսերեանց Մսեր Մազիտրոսի գրած «Պատմութիւն Կաթողիկոսաց Էջմիածնի» անուն հետաքրքրական գիրքն որ նորագաւազուած է 'ի Մոսկուա, Պօլիս ալ զրկուած լինելով կը ծախուի վերոյիշեալ տեղը:

Դ Ա Ս Ա Գ Ի Ր Ք

ԱՋԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՅ

Աշխատասիրեաց

Մկրտիչ Յ. Չօլաբեան

'ի Գործարանի Չարդաբան

Սոյն ընտիր դասագիրքը, որն որ Հայկէն սկսեալ մինչև մեր ժամանակներն 1870 թուականը՝ աղային պատմութեան կարևոր և գիտնալու արժանի գէպքերը պարունակող աշխատութիւն մ'է, բաղկանալով 200 երեսէ, Բ. Տպագրութեամբ 'ի լոյս ընծայեալ, մեր վարժարանացը մէջ աղգային պատմութեան իբր դասագիրք ընդունուելու արժանի գործ մըն է:

Կեդրոնաանգլին է Չարդարեան գործարան Սուլթան Համամ'թիւ 14 Կը գտնուի նաև շրջը հայ զբոսալատաւաց քով գին 5 զը:

Գպրոցաց համար բուն գինէն աւելի զեղջ կըլլայ:

Ի Խ Թ Ա Ր

Ղալաթիա Եիւքսէք Գալուրըմտա 64 նոմէրօլութեղի Եսնաֆը թիւճճարը միւթեպէրանընտան Պէրնարտ Մարքօնուն աիւքքանընտան հէր նէվի Ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ Ֆապրիքալարընտան էն ալեա գուճալարը պուլունուր, կէրէք ալաթուքա վէ կէրէք ալաֆրանկա վէ բէսմի Էլպիսէլէր տալի զայէթ հիւնէրի եաբըլմաքա օլտուզի վէ թէքմիլ արապաճը Էլպիսէլէրի տալի Էհվէն Ֆիյաթի ֆիրուլթ օլունմաքա օլտուզի վէ եազմուր ուք իշին էն ալեա Խէքթապուք գուճալ տալի պուլունտուզի իլան օլունուր: մարտ 25

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՆԱՄԱԿԱՅ

Որն որ ճարտասանական կանոններով շինուած՝ կանոններուն անունները ամեն յօդուածին վերնագիր ունենալով 120 յօդուածով և վկայութիւններով ճառօրէն հաստատուած ընդունելի սլերճ նամա:

կանի մը, մանաւանդ աղնիւնիւթեւուն և ընտիր աճականներուն կողմանէ մեծ գիւրութիւն մը կուտայ շարագրութեան քերականութիւն ուսանողաց:

Մերձանը Պ. Պաղտասար և Պ. Յարութիւն Մարգարեան գրալատաւանքուն քով կը ծախուի 12 դահեկան:

Ա.Ջ.Դ

Պալատու Խոր. Երկսեռ վարժարանին համար վարժուհի մը կը փնտռուի, որ ձեռարուեստի բաւական տեղեակ ըլլալէն զատ, պէտք է քիչ շատ ալ Հայերէն լեզուի հմտութիւն ունենայ: Ուղղը պէտք է գիմէ կիւրակէ և լուր օրերը առ Հոգաբարձութիւն յիշեալ վարժարանին՝ մինչ ժամ 5:

Ե Ղ Բ Ա Յ Ր Յ Ա Կ Ո Ւ Ո Ս

Հեղինակ

ԲՕԼ ՏԸ ՔՕՔ

Հրատարակիչ

Մ. Խ. ԵԼՄԷՆԻՃԵԱՆ

ՏԵՏՐ 32

Սոյն հետաքրքրական և բարոյալից ընտիր վիպասանութիւնը, որ հեղինակին գործերուն առաջինը կը համարուի, հայերէն թարգմանութեամբ տեսար առ տեսար հրատարակութիւնը վերստին շարունակուելու սկսած է, որոյ ամբողջ գործը 35 տետրէ պիտի բաղկանայ:

Կը գտնուի լրագրալատաւաց և գրածախներու քով, իւրաքանչիւր տետրին գինը 1 զը:

ՏՕՔԹԼՕՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է Ղալաթիա Հայոց Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունիլ, և երեքշաբթի օրերն ձրի գարմանիլ:

ՊԱՇՏԱՆԻ ԼԲԱԳՐՈՅ

ԼԲԱԳԻՐ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց 'ի Կիրակի և Տօն օրերէ:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 զրուշ առանց փոսթայի ծախուց:

Բաժանորդագրութիւնք ամսագրիւ սկսեալ կը նկատուին:

Խմբագրութեան ղեղըալ ու է գրութիւն՝ հեղինակին բուն ըստորագրութիւնը կրելու է, ոչ թէ հրատարակելու համար, այլ յերաշխաւորութիւն վստահութեան:

Չը հրատարակուած գրութիւնք եա չը արուիր:

ՏՆՕՐԼՆ-ԽՄԲԱԳԻՐ

Դ.Ի. Մ. ԹԻԼՊԷՏՃԵԱՆ

Տպագրութիւն Ղալաթիա Բերլէմիէ բաղար Իսսի խանի զիմաց Սամուս փողոց թիւ 8